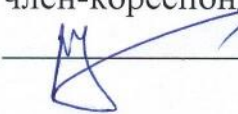


НАН УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКО-ПРАВОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ІМЕНІ В.К. МАМУТОВА
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ»
(ДУ «ІЕПД ІМЕНІ В.К. МАМУТОВА НАН УКРАЇНИ»)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньо-наукової програми,
член-кореспондент НАН України


Володимир УСТИМЕНКО

СИЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни
**«ПРАВОВІ ОСНОВИ ЕЛЕКТРОННИХ РОЗРАХУНКІВ
ТА КРИПТОВАЛЮТ»**
(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: **08 «Право»**
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність: **081 «Право»**
(код і назва спеціальності)

Освітньо-наукова програма: **«Право»**
(найменування освітньо-наукової програми)

Рівень вищої освіти: **третій (освітньо-науковий)**

Силабус введено в дію
в скоригованій (оновленій) редакції
01 вересня 2023 року

Попередня редакція силабусу діяла
з 01 вересня 2022 року

Київ-2023

Загальна інформація про викладачів



В.о. старшого наукового співробітника
відділу проблем модернізації господарського права
та законодавства Інституту,
доктор юридичних наук, професор
ПЕТРУНЕНКО Ярослав Вікторович
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1186-730X>

Контактна інформація:
petrunenko@yahoo.com

Опис навчальної дисципліни

Тип дисципліни	вибіркова
Види навчальної діяльності	цикл професійної підготовки
Форма навчання	денна, заочна
Рік підготовки	2
Семестр	4
Кількість кредитів ЄКТС	3
Загальна кількість годин для вивчення дисципліни	90
кількість аудиторних годин	30 (у т.ч., лекції – 14, семінари – 16)
кількість годин самостійної роботи здобувачів	60
Форма підсумкового контролю	залік
Мова викладання	українська

Мета навчальної дисципліни

Метою даної навчальної дисципліни є засвоєння теоретичних знань і формування професійних компетентностей щодо функціонування цифрової економіки, організації електронних розрахунків та функціонування ринку криптовалют, оскільки з огляду на еволюцію грошових коштів у світі, виникнення нових платіжних систем та інструментів постала необхідність у методологічній систематизації наукових знань у сфері правових основ електронних розрахунків та криптовалют. **Завдання** навчальної дисципліни спрямовані на оволодіння теоретичними і організаційно-правовими основами функціонування цифрової економіки; вивчення особливостей розрахункових правовідносин у сфері господарювання, правової природи електронних грошей та віртуальних валют, концептуальних основ платіжних систем; ознайомлення з організаційно-правовими та практичними аспектами застосування блокчейн-технологій, набуття знань стосовно правових основ криптовалют та віртуальних активів; поглиблене вивчення регуляторних актів щодо організації і здійснення господарсько-торговельної діяльності та застосування сучасних фінансових технологій в умовах цифрової економіки; ознайомлення з інвестиційними аспектами криптовалют та оволодіння практичними навичками проведення торгів цифровими активами на віртуальних біржах; опрацювання проблемних питань забезпечення безпеки платіжних систем та криптовалют.

Перелік очікуваних результатів навчання

Soft skills

Комунікативні навички; вміння виступати публічно; навички роботи в команді; управління часом; гнучкість і адаптивність.

Інтегральна компетентність

Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері права, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Загальні компетентності

ЗК01. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК02. Здатність розробляти наукові проекти та управляти ними.

ЗК03. Здатність розв'язувати комплексні проблеми на основі системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору.

ЗК04. Здатність усно і письмово презентувати результати власного наукового дослідження українською та іноземною мовами, глибоко розуміти іношомовні наукові та професійні тексти за напрямом досліджень.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК01. Здатність планувати та виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у галузі права та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з права та суміжних галузей.

СК02. Здатність застосовувати методи правового і міждисциплінарного дослідження, виявляти їх евристичні можливості та межі, використовувати релевантний дослідницький інструментарій.

СК03. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті та проєктах правничої освіти у системі освіти дорослих.

СК04. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері права та забезпечувати якість виконуваних досліджень; дотримання права інтелектуальної власності та стандартів академічної доброчесності.

СК05. Здатність моделювати оптимальні варіанти вирішення складних правових проблем, прогнозувати можливі наслідки їх реалізації.

СК06. Здатність здійснювати експертну діяльність у сфері права.

СК07. Здатність виявляти нові інституційні етичні виклики та етичні виклики в житті суспільства і пропонувати для них правові механізми розв'язання.

Результати навчання

РН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання у сфері права і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень, отримання нових знань та здійснення інновацій.

РН02. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми права державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.

РН03. Застосовувати у фаховій діяльності знання та розуміння системи права, історії світової та української правової думки, сучасної правової

доктрини, а також основних напрямів та провідних тенденцій у розвитку права.

РН04. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні аргументи, зокрема, результати теоретичного аналізу, прикладних досліджень, наявні наукові джерела; аналізувати досліджувану проблему з урахуванням широкого правового та загальносоціального контекстів.

РН05. Планувати і виконувати теоретичні та прикладні дослідження з права та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасного наукового інструментарію, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу передових концептуальних і методологічних знань щодо досліджуваної проблеми з дотриманням стандартів академічної та професійної етики.

РН06. Розуміти загальні принципи та методи юридичної науки, а також методологію наукових досліджень, застосовувати їх у власних дослідженнях у сфері права та у викладацькій практиці.

РН07. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення, аналізу й збереження даних та інформації, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та складної структури, спеціалізовані програмне забезпечення, бази даних та інформаційні системи у науковій, викладацькій, правотворчій та правозастосовній діяльності.

РН08. Розробляти, реалізовувати та здійснювати управління науковими та інноваційними проєктами, які дають можливість створювати законопроектну та правозастосовну практику і розв'язувати значущі наукові та прикладні правові проблеми з урахуванням етичних, соціально-управлінських, соціально-економічних, екологічних та духовно-культурних аспектів, забезпечувати реєстрацію прав інтелектуальної власності щодо наукових результатів.

РН09. Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері права на різних рівнях вищої освіти, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, застосовувати ефективні методики викладання навчальних дисциплін.

РН10. Готувати правові висновки, пропозиції та рекомендації за результатами правового дослідження.

РН11. Здійснювати доктринальне тлумачення норм національного, міжнародного права та права Європейського Союзу, здійснювати порівняльний аналіз правових явищ та процесів у різних правових системах.

Зміст навчальної дисципліни

Тематика лекційних, семінарських занять та самостійної роботи здобувачів	Загальна кількість годин	Аудиторне навантаження		Обсяг самостійної роботи
		Лекційні заняття	Семінарські заняття	
<p style="text-align: center;">ТЕМА 1</p> <p style="text-align: center;">Цифрова економіка: поняття, структура та організаційно-правові основи функціонування</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Концепція цифрової економіки. 2) Інституційна структура цифрової економіки. 3) Цифрова економіка та економічне зростання. 4) Причини та умови походження цифрової економіки. Періодизація розвитку цифрової економіки. 5) Цифрова економіка як новий етап глобалізації. 	12	2	2	8
<p style="text-align: center;">ТЕМА 2</p> <p style="text-align: center;">Розрахункові правовідносини у сфері господарювання. Права природа електронних грошей та віртуальних валют</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Поняття розрахункових правовідносин. 2) Порядок відкриття і обслуговування банківського рахунку. 3) Правове регулювання безготівкових розрахунків бізнес-суб'єктів. 4) Поняття та сутність електронних грошей в Україні та світі. Системи електронних грошей. 5) Віртуальні гроші, їх класифікація, визначення спільних та відмінних рис електронних і віртуальних грошей. Функції віртуальних грошей. 	12	2	2	8
<p style="text-align: center;">ТЕМА 3</p> <p style="text-align: center;">Концептуальні основи платіжних систем</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Поняття та складові платіжних систем. 2) Системи міжбанківських розрахунків, їх різновиди і класифікація. 3) Внутрішньобанківські платіжні системи. 4) Системи масових платежів. Учасники систем карткових розрахунків. Розрахункові документи та спеціальні платіжні засоби. 5) Характеристика систем «клієнт-банк». 	12	2	2	8

<p style="text-align: center;">ТЕМА 4</p> <p>Організаційно-правові та практичні аспекти застосування блокчейн-технологій. Правові основи криптовалют та віртуальних активів</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Економіко-правові основи блокчейн-технологій. Роль блокчейн-технологій в сучасних фінансах. 2) Переваги застосування блокчейн-технологій. Проблеми та перспективи застосування блокчейн-технологій. 3) Історія виникнення криптовалют. 4) Поняття та видова класифікація криптовалют. 5) Світовий досвід правового регулювання криптовалют. Перспективи та ризики застосування криптовалют у фінансовій системі України. 	12	2	2	8
<p style="text-align: center;">ТЕМА 5</p> <p>Господарсько-торговельна діяльність в умовах цифрової економіки. Застосування сучасних фінансових технологій в цифровій економіці</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Поняття електронного бізнесу та електронної комерції. Принципи функціонування електронного бізнесу, переваги та недоліки електронного бізнесу та електронної комерції. 2) Видове розмаїття та правова характеристика електронного бізнесу: електронна комерція, Інтернет-банкінг, Інтернет-трейдинг, електронні аукціони, електронні страхові послуги. 3) Види та моделі електронної комерції. Електронна торгівля та Інтернет-магазини. Розробка електронних платіжних систем. 4) Цифрова трансформація фінансових послуг. 5) Вплив фінансових технологій на розвиток банківського сектору. Цифровізація страхового ринку. 	18	2	4	12
<p style="text-align: center;">ТЕМА 6</p> <p>Інвестиційні аспекти криптовалют. Забезпечення безпеки платіжних систем та криптовалют</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Стратегії інвестування в криптовалютні активи. Загальна характеристика торговельних майданчиків для інвестування. Інструменти біржової торгівлі: поняття, види, порядок використання. 2) Сутність і значення інформаційної безпеки. Вимоги до системи захисту інформації. Юридична відповідальність суб'єктів переказу за забезпечення захисту інформації. 3) Основні типи загроз та питання несанкціонованого доступу до інформації. 4) Види криптографічного захисту інформації. Використання криптографічного захисту інформації у реалізації політики безпеки платіжної системи. 5) Правові заходи протидії загрозам та недопущення збитків користувачів і власників платіжних систем. 	24	4	4	16

Всього годин:	90	14	16	60
Вид контролю	залік			

Під час навчання викладач має змогу корегувати обсяги навчального навантаження за тими чи іншими видами робіт з урахуванням результатів засвоєння здобувачами навчального матеріалу.

Індивідуальна робота здобувачів під керівництвом викладача

Індивідуальна робота передбачає самостійне виконання здобувачами реферативних доповідей і повідомлень за наведеною тематикою навчальної дисципліни. *Мета індивідуальної роботи* здобувачів полягає у тому, щоб вони могли оволодіти методами отримання нових знань, розвинути набуті раніше навички самостійного аналізу явищ і процесів, посилити наукове підґрунтя майбутньої практичної діяльності. *Формами* індивідуальної роботи здобувачів можуть бути: підготовка тематичних доповідей, рефератів, есе, презентацій на актуальні проблемні теми; участь здобувачів у підготовці тестових завдань; виконання здобувачами науково-дослідницьких і творчих проектів; самостійне вивчення здобувачами тематики навчальної дисципліни в рамках підготовки до круглих столів, а також участі у науково-практичних конференціях, форумах, інших заходах.

Орієнтовна тематика рефератів (тез):

- 1) Сутність криптовалюти, передумови її виникнення та відмінність від електронних грошей.
- 2) Види криптовалют.
- 3) Ринок криптовалют та особливості його функціонування.
- 4) Капіталізація ринку криптовалют.
- 5) Криптовалютні біржі, економіко-правові та організаційні основи їх функціонування.
- 6) Особливості bitcoin та форми його функціонування.
- 7) Криптовалютний гаманець. Характеристика видів криптовалютних гаманців (апаратні, локальні, онлайн-криптовалютні гаманці).
- 8) Поняття, сутність та принципи майнінгу. Значення майнінгу для функціонування криптовалют. Основні функції майнінгу.
- 9) Економічна ефективність майнінгу криптовалюти.
- 10) Політика міжнародних організацій щодо визнання криптовалюти та її легального статусу.
- 11) Позиція Національного банку України щодо визнання операцій з криптовалютою.
- 12) Регуляторний аспект ринку криптовалют у різних країнах світу.

13) Законодавче регулювання обігу криптовалют в Україні, проблеми і перспективи їх розвитку.

14) Директиви ЄС та рекомендації FATF щодо політики запобігання відмиванню коштів, отриманих злочинним шляхом при здійсненні фінансових операцій з криптовалютою.

15) Міжнародний досвід законодавчого регулювання функціонування криптовалют, криптовалютних бірж, майнінгу та виводу криптовалюти в фіат.

16) Сутнісна характеристика та принцип роботи блокчейну. Сфера застосування технології блокчейн.

17) Впровадження технології блокчейн у діяльність організацій.

18) Платформи і проекти на базі технології блокчейн.

Крім того, здобувач, за погодженням з викладачем, може обрати іншу тему реферату (тез).

Методи викладання та навчання

У викладанні та навчанні використовуються наступні методи: **словесні** (пояснення, інструктаж, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), **наочні** (ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження) та **практичні** (вправи, практичні роботи).

Використовуються такі методи навчання, що спрямовані на активізацію позиції здобувача в освітньому процесі (здобувач вчиться, а не його вчать), забезпечення зв'язку теорії з практикою, формування і закріплення вмінь та навичок, необхідних для життя, самоосвіти та практичної професійної діяльності, як то: проблемний виклад знань; дослідження та їх презентація; експертна оцінка; використання конкретних кейсів для аналізу і розв'язання; тренінги; ділові ігри та «мозкові штурми», бесіди та опитування; навчальні дискусії та вимушені дебати, ін.

Методи викладання та навчання забезпечують застосування підходу, що відповідає кращим інтересам здобувача з набуття компетентностей.

Методи контролю

Методами контролю успішності здобувача є поточний і підсумковий контроль.

Поточний контроль проводиться викладачем з метою систематичного отримання інформації щодо поточного рівня досягнення здобувачем очікуваних результатів навчання і набутих ним компетентностей та коригування викладачем методів і засобів навчання, організації самостійної

роботи здобувача. Одночасно, поточний контроль призначений для визначення здобувачем його проміжних досягнень у засвоєнні теоретичних знань, використанні умінь і навичок, застосуванні цих знань, а також визначення шляхів їх покращення в процесі подальшого вивчення навчальної дисципліни. Цей вид контролю сприяє мотивації навчання, стимулюванню навчально-пізнавальної діяльності, диференційованому підходу до навчання, його індивідуалізації та ін.

Формами поточного контролю (усного та письмового) є фронтальне та індивідуальне опитування, тестування, розв'язання практичних кейсів або завдань, самооцінка тощо.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять.

Підсумковий контроль спрямований на визначення рівня засвоєння здобувачем навчальної дисципліни або її окремої логічної завершеної частини з урахуванням результатів поточного контролю.

Форми контролю самостійної роботи обираються викладачем з таких варіантів: поточний контроль на основі виконання практичних робіт; поточний контроль засвоєння знань на основі оцінки усної відповіді на питання (на практичних або семінарських заняттях); тестування, виконання письмової контрольної роботи; рейтингова система оцінки знань.

Форма підсумкового контролю – *залік* (проводиться письмово, у т.ч. у формі тестування).

Інформацію щодо особливостей проведення підсумкового контролю доводять до відома здобувача на першому занятті.

Система оцінювання результатів навчання здобувача

Оцінювання результатів навчання здобувача здійснюється за накопичувальним принципом з використанням рейтингових балів та традиційних національних оцінок.

Оцінювання компетентностей здобувача здійснюється на основі результатів поточного і підсумкового контролю успішності.

Оцінювання рівня засвоєння здобувачем кожної теми відбувається в ході поточного контролю.

Робота здобувача на кожному семінарському занятті оцінюється до 2,5 бали.

Індивідуальна робота здобувача оцінюється до 25 балів.

Умовою допуску здобувача до підсумкового контролю є набрання в ході навчання мінімальної кількості балів (35 балів з 60 балів).

За активну участь на лекціях та семінарських заняттях, участь у конкурсах робіт, підготовку та публікацію наукових статей і тез доповідей на наукових конференціях, участь в науково-дослідній роботі на тему, що відповідає темам дисципліни, виставляються заохочувальні бали. Кількість заохочуваних балів складає не більше 10.

За невиконання або невчасне виконання завдань застосовуються штрафні бали. Кількість штрафних балів складає не більше 10.

Під час заліку здобувачу пропонується відповісти на 20 тестових завдань (кожне тестове завдання оцінюється 2 балами).

Поточний контроль та індивідуальна робота	Залік	Всього
60 балів (з них індивідуальна робота оцінюється – 25 балів)	40 балів	100 балів

Для контрольної-оціночних цілей під час здійснення контрольних заходів використовується рейтингова (числова 100-бальна) та традиційна національна шкала:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика навчальної дисципліни

Політика щодо академічної доброчесності	<p>Інститут засуджує будь-які прояви академічної недоброчесності.</p> <p>Всі роботи, визначені викладачем, повинні бути виконані здобувачем самостійно.</p> <p>Під час виконання письмового контролю списування заборонене. Роботи здобувача не повинні містити плагіату, фактів фабрикації та фальсифікації.</p> <p>В інституті діє Комісія з наукової етики при Вченій раді (метою діяльності Комісії є сприяння дотриманню наукових етичних принципів і стандартів, фундаментальних принципів академічної доброчесності науковими працівниками Інституту, здобувачами ступеня доктора філософії та розв'язанню етичних конфліктів між ними).</p> <p>Інститут має доступ до сертифікованої системи виявлення збігів/ідентичності/схожості, до якої мають доступ викладачі і здобувачі.</p>
Комунікаційна політика	<p>Комунікація з викладачем здійснюється через засоби зв'язку (електрона пошта, телефон, месенджери). За бажанням здобувачів, може бути створено групу у месенджері (для вирішення поточних питань, консультування тощо).</p>
Політика щодо використання інструментів штучного інтелекту при виконанні завдань навчальної дисципліни	<p>Політика використання інструментів штучного інтелекту (ChatGPT, Tome тощо) оголошується викладачем на початку курсу.</p> <p>Несанкціоноване використання інструментів штучного інтелекту є порушенням академічної доброчесності.</p>
Політика щодо використання матеріалів з джерел відкритого доступу	<p>При використанні здобувачами матеріалів з джерел відкритого доступу для підготовки робіт, визначених силабусом навчальної дисципліни, вони обов'язково мають дотримуватись умов ліцензій Creative Commons на використання об'єктів</p>

	авторського права.
Політика щодо відвідування та етики поведінки на заняттях	<p>Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, інше) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із викладачем навчальної дисципліни. Здобувачі беруть активну участь у всіх заняттях: обговорюють проблемні ситуації, запропоновані викладачем на лекціях, у режимі діалогу /полілогу; активно долучаються і за потреби ініціюють спільну (групову роботу) під час практичних занять; виконують всі навчальні завдання вчасно, відповідно до робочої програми навчальної дисципліни. В окремих випадках, за погодженням з завідуючим аспірантурою та докторантурою Інституту можливо встановлення індивідуального графіку відвідування.</p> <p>Спілкування учасників освітнього процесу (викладач, здобувачі) відбувається на засадах партнерських стосунків, взаємопідтримки, взаємодопомоги, толерантності та поваги до особистості кожного, спрямованості на здобуття істинного наукового знання.</p>
Політика щодо оцінювання успішності та призначення заохочувальних та штрафних рейтингових балів	<p>Заохочувальні бали виставляються за: активну участь на лекціях та семінарських заняттях, участь у конкурсах робіт, підготовку та публікацію наукових статей і тез доповідей на наукових конференціях, участь в науково-дослідній роботі на тему, що відповідає темам дисципліни. Кількість заохочуваних балів не більше 10;</p> <p>Штрафні бали можуть виставлятися за: невиконання або невчасне виконання завдань. Кількість штрафних балів не більше 10.</p>
Політика дедлайнів та перескладань	<p>Встановлюється навчальним планом. В окремих випадках, за погодженням з директором Інституту можливо встановлення</p>

	індивідуального графіку складання контрольних заходів.
Політика щодо оскарження результатів оцінювання	<p>Визначається Порядком оскарження результатів складання іспитів/заліків в Державній установі «Інститут економіко-правових досліджень імені В.К. Мамутова Національної академії наук України».</p> <p>Відповідно до даного Порядку, метою процедури оскарження результатів складання іспитів/заліків є захист прав та інтересів здобувачів через забезпечення запобігання суб'єктивності та уникнення суперечностей в процесі оцінювання результатів навчання.</p>

Навчально-методичне та інформаційне забезпечення

Основна література:

- 1) Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні: Закон України від 15 липня 2021 р. № 1667-IX. База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1667-20#Text>
- 2) Про віртуальні активи: Закон України від 17 лютого 2022 р. № 2074-IX. База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2074-20#Text>
- 3) Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації: розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 січня 2018 р. № 67-р. База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-p#Text>
- 4) Вінник О.М., Шаповалова О.В. Господарське право в умовах цифровізації економіки: Навчальний посібник. К.: Олді-плюс, 2020. 314 с.
- 5) Гудіма Т.С. Господарсько-правове забезпечення реалізації грошово-кредитної політики держави на засадах сталого розвитку: Монографія. К.: ДУ «Інститут економіко-правових досліджень імені В.К. Мамутова НАН України», 2020. 336 с.
- 6) Піщуліна О. Цифрова економіка: тренди, ризики та соціальні детермінанти. К.: Центр Разумкова, Видавництво «Заповіт». 2020. 274 с. URL: https://razumkov.org.ua/uploads/article/2020_digitalization.pdf
- 7) Щеглюк С. Морфологія цифрової економіки: особливості розвитку та регулювання цифрових технологічних платформ (науково-аналітична

записка). ДУ «Інститут регіональних досліджень ім. М.І. Долишнього НАН України». Львів, 2020. URL: <https://ird.gov.ua/irdp/e20190301.pdf>

Допоміжна література:

- 1) Актуальні проблеми господарського права (особлива частина): Навчальний посібник. За ред. В.С. Щербини, В.В. Резникової. К.: Ліра-К, 2016. 800 с.
- 2) Вовчак О.Д. Платіжні системи: Навч. посіб. К.: Знання, 2008. 341 с.
- 3) Грушко В.І., Наконечна О.С., Чумаченько О.Г. Фінанси: Підручник. К.: Ліра-К, 2020. 600 с.
- 4) Кравченко П. Блокчейн за 20 минут. Distributed Lab. 2019. 20 с.
- 5) Курило О.Б. Фінанси підприємств: Підручник / О.Б. Курило, Л.П. Бондаренко, О.Й. Вівчар, О.М. Чубка. К.: Кондор, 2020. 340 с.
- 6) Поєдинок В.В. Правове регулювання інвестиційної діяльності: теоретичні проблеми: Монографія. Ніжин: Аспект-Поліграф, 2013. 480 с.
- 7) Подцерковний О.П. Грошові зобов'язання господарського характеру: проблеми теорії і практики: Монографія. К.: Юстиніан, 2006. 424 с.
- 8) Тапскотт Д., Тапскотт А. Блокчейн-революція. Як технологія, що лежить в основі біткойна та інших криптовалют, змінює світ / Пер. з англ.: Ю. Григоренко, Г. Лелів. Наук. ред. М. Демків, К. Щеглова. Львів: Літопис, 2019. 492 с.
- 9) Штець Т.Ф. Дослідження концептуальних характеристик сектора цифрової економіки. *Бізнесінформ*. 2019. № 3. С. 91-95.
- 10) The Concept of a Digital Economy. URL: <http://odec.org.uk/theconcept-of-a-digital-economy>

Інформаційні ресурси:



Реєстр наукових видань України.
URL: <https://nfv.ukrintei.ua/>



Google Scholar або Google Академія (пошукова система і бібліометрична база даних, що індексує наукові публікації та наводить дані про їх цитування)
<https://scholar.google.com.ua/>